

**QÜESTIONARI SOBRE CONEIXEMENT I
EXPERIÈNCIA EN VICTIMITZACIÓ
INFANTIL I ADOLESCENT, LA SEVA
DETECCIÓ I NOTIFICACIÓ PER A
PERSONAL ESCOLAR**

VERSIÓ EN CATALÀ

Autores: Ana Martina Greco

Dra. Georgina Guilera

Dra. Noemí Pereda

Any: 2017

Qüestionari sobre coneixement i experiència en victimització infantil i adolescent, la seva detecció i notificació per a personal escolar

En aquest document es presenta l'instrument que s'ha fet servir en el marc de la recerca "La detecció i notificació de la victimització infantil i adolescent a les escoles de Barcelona" duta a terme pel *Grup de Recerca en Victimització Infantil i Adolescent* (GReVIA) de la Universitat de Barcelona al llarg de l'any 2016.

El qüestionari és auto-administrat i consta d'un total de quaranta-cinc ítems. Està dividit en quatre seccions: A. Dades sociodemogràfiques (compost per 6 ítems); B. Victimització (compost per dues sub-seccions amb 3 i 10 ítems cadascuna, respectivament), C. Detecció (compost per dues sub-seccions amb 4 i 10 ítems cadascuna, respectivament), D. Notificació (compost per dues sub-seccions amb 2 i 10 ítems cadascuna, respectivament). Les sub-seccions BII, CII i DII estan compostes per deu frases per a avaluar el coneixement en Victimització, Detecció i Notificació, respectivament.

En un primer apartat s'adjunta una còpia per a aplicar la versió impresa del qüestionari auto-administrat en català i, en un segon apartat, es presenta la plantilla de correcció en la qual s'indica com classificar adequadament les frases dels tres sub-apartats (i.e., BII, CII y DIII) que avaluen el grau de coneixement. El número u ("1") indica que s'ha identificat la veracitat de la frase, és a dir, si és verdadera ("Sí") o falsa ("No"). El número zero ("0") indica el desconeixement o que s'ha caigut en una falsa creença.

Es poden obtenir fins a un màxim de 10 punts en cadascun dels sub-apartats, sumant un punt per cada frase adequadament classificada. Així mateix, es pot obtenir un puntatge total (i.e., dels tres sub-apartats) de fins a 30, sumant els puntatges obtinguts a cada sub-apartat.

En cas de voler aplicar la versió en línia, si us plau, poseu-vos en contacte amb el *Grup de Recerca en Victimització Infantil i Adolescent* (www.ub.edu/grevia).

1. Qüestionari

Bon dia/tarda,

El convidem a participar voluntàriament en un estudi que s'està duent a terme a la Universitat de Barcelona sobre la **detecció de la victimització infantil** a les escoles de la ciutat de Barcelona. La vostra col·laboració és fonamental per a poder fer l'anàlisi.

Si us plau, llegeixi atentament la següent informació. Les seves **respostes** seran tractades de forma **anònima** i únicament s'utilitzaran amb finalitats docents i de recerca. No hi ha respostes correctes o incorrectes, simplement volem conèixer la seva opinió i experiència sobre la victimització infantil. Si us plau, respongui amb la màxima sinceritat possible.

Omplint el qüestionari vostè està acceptant que:

1. Entén què implica la seva participació,
2. Està al corrent de que la seva participació és anònima i voluntària, i
3. Vol participar en l'estudi

A. DADES GENERALES

En aquest apartat, demanarem algunes dades sobre vostè, per a poder caracteritzar la mostra i relacionar les característiques dels participants amb altres preguntes.

- 1) Sexe: Home Dona
- 2) Edat:
- 3) Nom de l'escola on treballa:.....
- 4) Càrrec que exerceix:.....
- 5) Etapa (en pot escollir més d'una): Infantil Primària ESO Batxillerat
- 6) Anys d'experiència en el treball amb menors (qualsevol càrrec):.....

B.I VICTIMITZACIÓ

En aquest apartat busquem conèixer la vostra experiència, opinions i inquietuds sobre la victimització. Si alguna pregunta o concepte li sembla desconegut o confós, no es preocupi, solament intenti omplir les respostes segons la seva intuïció.

Trobarà una breu definició del concepte, tres preguntes i deu afirmacions a les que haurà de donar o no el seu acord, segons ho consideri.

Victimització Infanto-Juvenil: Acció o omissió de conducta realitzada intencionadament per un individu o grup d'individus sobre un menor de 18 anys, que produeix conseqüències físiques i/o psicològiques, o podria produir-les, tant a curt com a llarg termini, reduint el seu benestar i/o interferint en el seu desenvolupament òptim.

- 1) Coneixia el concepte de victimització abans de llegir-lo aquí? Sí No No estic segur/a
- 2) Ha rebut alguna formació sobre victimització infantil? Sí No No estic segur/a

Solament si ha respòs que **sí**, respongui les següents preguntes, si us plau:

- a. On ha rebut la/les formació/ons?
.....
- b. Qui estava a càrrec de la/les formació/ns? Esculli totes les opcions que consideri:
Professional d'una institució pública (Serveis Socials, Ajuntament, etc.)
Professional d'un centre privat (ONG, fundacions especialitzades, etc.)
Altres. Qui?.....
No ho sé

Si ha respòs que **no**, o que **no està segur/a**, passi a la pregunta 3 d'aquest mateix apartat a la pàgina següent, si us plau.

3) Si us plau, enumeri els tipus de victimització infantil que coneix, segons la seva percepció. Si no en coneix cap, escrigui “No ho sé”

B.II ESTÀ D'ACORD AMB LES SEGÜENTS FRASES? Recordi: no hi ha respostes correctes/incorrectes.

	Sí	No	No ho sé
1) Els menors són igualment vulnerables a la violència que els adults.			
2) Sigui una conducta intencionada o no, si és perjudicial per al menor ha de considerar-se victimització.			
3) La victimització infantil pot afectar el correcte desenvolupament neurofisiològic del nen/a.			
4) Podem qualificar una situació de victimització solament si posa en perill immediat la salut física del menor.			
5) La majoria dels pares que victimitzen a menors són persones que presenten una malaltia psicològica o mental.			
6) La victimització infantil consisteix sempre en una acció violenta que comet una persona cap a un menor.			
7) El tipus de victimització infantil més freqüent és el maltractament físic.			
8) Un menor que ha patit victimitzacions té més possibilitats de patir un trastorn depressiu en l'adulthood.			
9) La victimització infantil és una problemàtica que afecta aproximadament a menys d'un 10% dels nens a Espanya.			
10) Un menor que ha patit victimització sol desenvolupar un sentiment de rebuig cap al perpetrador/a.			

C.I DETECCIÓ

En aquest apartat busquem conèixer la seva experiència i opinions respecte a la detecció de la victimització infantil en el seu treball quotidià. Trobarà quatre preguntes i deu afirmacions a les que haurà de donar el seu acord o desacord, segons consideri.

1) En els seus anys d'experiència treballant amb nens/es, quantes vegades ha sospitat que un/a nen/a podia estar patint victimització?

Mai Entre 1 i 10 vegades Entre 11 i 20 vegades Més de 20 vegades No ho sé

2) Considera que coneix el que cal observar en un menor per a detectar un cas de victimització infantil?

Sí No No estic segur/a

3) Considera que coneix el que cal observar en una família per a detectar un cas de victimització infantil?

Sí No No estic segur/a

4) Considera que existeix en el centre on treballa un/a referent a qui consultar sobre aquest tema?

Sí No No estic segur/a

Solament si ha respòs que **sí**, si us plau indiqui: Qui és el/la referent?

Director/a Psicòleg/a Educació Especial No ho sé
 Altre/a. Qui?

Si ha respòs que **no** o que **no està segur/a**, passi a l'apartat següent (C.II), si us plau.

C.II ESTÀ D'ACORD AMB LES SEGÜENTS FRASES? Recordi: no hi ha respostes correctes/incorrectes.

	Sí	No	No ho sé
1) La majoria dels indicadors de la victimització infantil són directament observables.			
2) Solament si observo més d'un símptoma alhora puc sospitar que un menor està patint victimització.			
3) És una obligació legal vetllar pel benestar del menor, encara que això signifiqui implicar-se en situacions fora del context escolar.			
4) Si el menor pertany a una cultura més tolerant cap a certes pràctiques considerades maltractament per la nostra societat, no s'ha d'intervenir.			
5) La freqüència de la conducta de l'agressor és un factor decisiu per a sospitar si estem davant d'un cas de victimització.			
6) Un/a nen/a amb família monoparental té més possibilitats d'ésser victimitzat/da.			
7) Un menor amb baixa autoestima té més possibilitats de patir victimització.			
8) Una família aïllada o amb pocs vincles es considera més propensa a la victimització.			
9) Una família que es mostra excessivament protectora cap al menor s'associa a major prevenció cap a la victimització.			
10) Es fàcil definir quan un comportament és acceptable i quan és maltractament.			

D.I NOTIFICACIÓ

En aquest apartat ens proposem saber quines inquietuds, certeses i experiències té respecte a notificar casos de victimització infantil a un organisme oficial, fora de l'escola. Hi trobarà dues preguntes i el mateix sistema de deu frases.

1) Alguna vegada ha realitzat alguna notificació oficial de victimització infantil a un organisme extern a la escola?

Sí No Mai he tingut una sospita

Si ha respòs que **no**, si us plau, respongui breument per què no ho ha notificat?

.....

Si ha respost que **sí**, si us plau, respongui les següents quatre preguntes (a, b, c, d) a la pàgina següent.

Si heu respòs que **mai ha tingut una sospita**, si us plau passi a la pregunta 2) d'aquest mateix apartat a la pàgina següent.

a. Quants casos ha notificat, aproximadament?

- Entre 1 i 10 Entre 11 i 20 Més de 20 No estic segur/a

b. En la majoria dels casos, a quin organisme oficial (de fora de l'escola) ha notificat en primer lloc?

- Policia Serveis Socials Hospital Jutjat Altres. Quin/es?..... No ho recordo

c. Generalment, la direcció ha participat en la notificació?

- Sí No No ho recordo

d. Coneix com van continuar el/s cas/os notificat/s?

- Sí, tots Sí, algun/s No, cap No ho sé

Si ha respòs que **no** o **no ho sé**, passi a la pregunta següent (2) de la mateixa secció, si us plau.

Solament si ha respòs que **sí**, considera globalment que la/les intervenció/ns ha/n estat beneficiosa/es per al menor?

- La majoria, sí La majoria, no En la mateixa mesura, algunes sí i d'altres no No ho sé

2) Hi ha un protocol de notificació de maltractaments greus i lleus al centre on treballa?

- Sí No No ho sé

Si ha respòs que **no** o que **no ho sap**, passi a la secció D.II de les frases, si us plau.

Solament si ha respòs que **sí**, si us plau digui en quin grau considera que coneix el seu contingut:

- Molt El que cal Poc (menys del que cal) Gens

D.II ESTÀ D'ACORD AMB LES SEGÜENTS FRASES? Recordi: no hi ha respostes correctes/incorrectes:

	Sí	No	No ho sé
1) En cas de maltractament greu, el primer organisme fora del centre al qui s'ha d'informar és la Policia.			
2) En cas de maltractament lleu, el primer organisme fora del centre a qui s'ha d'informar són els Serveis Socials.			
3) Solament s'ha de notificar un cas si des del centre estem segurs de que el menor està patint victimització.			
4) En molts casos, la intervenció dels Serveis Socials no afavoreix el benestar del menor.			
5) La notificació es realitza de forma anònima, si així es vol.			
6) Una notificació posa en coneixement del cas a un jutge.			
7) Si una sospita acaba no sent certa, la família té dret a demandar judicialment a l'informant.			
8) Excessives notificacions causen ineficiència en les institucions que les reben (Serveis Socials, Policia, etc.)			
9) La notificació és una acció voluntària: qui té sospites decideix si la fa o no.			
10) Per a notificar oficialment és obligatori comptar amb l'acord del director/a del centre.			

AQUESTA PART ÉS PER A VOSTÈ: MOLTES GRÀCIES PER PARTICIPAR!

Valorem molt que s'hagi decidit a participar i li reiterem que la seva col·laboració ha estat molt important.

Grup de Recerca en Victimització Infantil i Adolescent (GReVIA)

Departament de Personalitat, Avaluació i Tractament Psicològics

Facultat de Psicologia - Universitat de Barcelona

<http://www.ub.edu/grevia/>

2. Plantilla de correcció

B.II ESTÀ D'ACORD AMB LES SEGÜENTS FRASES? Recordi: no hi ha respostes correctes/incorrectes.

	Sí	No	No ho sé
1) Els menors són igualment vulnerables a la violència que els adults.	0	1	0
2) Sigui una conducta intencionada o no, si és perjudicial per al menor ha de considerar-se victimització.	0	1	0
3) La victimització infantil pot afectar el correcte desenvolupament neurofisiològic del nen/a.	1	0	0
4) Podem qualificar una situació de victimització solament si posa en perill immediat la salut física del menor.	0	1	0
5) La majoria dels pares que victimitzen a menors són persones que presenten una malaltia psicològica o mental.	0	1	0
6) La victimització infantil consisteix sempre en una acció violenta que comet una persona cap a un menor.	0	1	0
7) El tipus de victimització infantil més freqüent és el maltractament físic.	0	1	0
8) Un menor que ha patit victimitzacions té més possibilitats de patir un trastorn depressiu en l'adulthood.	1	0	0
9) La victimització infantil és una problemàtica que afecta aproximadament a menys d'un 10% dels nens a Espanya.	0	1	0
10) Un menor que ha patit victimització sol desenvolupar un sentiment de rebuig cap al perpetrador/a.	0	1	0

C.II ESTÀ D'ACORD AMB LES SEGÜENTS FRASES? *Recordi: no hi ha respostes correctes/incorrectes.*

	Sí	No	No ho sé
1) La majoria dels indicadors de la victimització infantil són directament observables.	0	1	0
2) Solament si observo més d'un símptoma alhora puc sospitar que un menor està patint victimització.	1	0	0
3) És una obligació legal vetllar pel benestar del menor, encara que això signifiqui implicar-se en situacions fora del context escolar.	1	0	0
4) Si el menor pertany a una cultura més tolerant cap a certes pràctiques considerades maltractament per la nostra societat, no s'ha d'intervenir.	0	1	0
5) La freqüència de la conducta de l'agressor és un factor decisiu per a sospitar si estem davant d'un cas de victimització.	1	0	0
6) Un/a nen/a amb família monoparental té més possibilitats d'ésser victimitzat/da.	1	0	0
7) Un menor amb baixa autoestima té més possibilitats de patir victimització.	1	0	0
8) Una família aïllada o amb pocs vincles es considera més propensa a la victimització.	1	0	0
9) Una família que es mostra excessivament protectora cap al menor s'associa a major prevenció cap a la victimització.	0	1	0
10) Es fàcil definir quan un comportament és acceptable i quan és maltractament.	0	1	0

D.II ESTÀ D'ACORD AMB LES SEGÜENTS FRASES? *Recordi: no hi ha respostes correctes/incorrectes.*

	Sí	No	No ho sé
1) En cas de maltractament greu, el primer organisme fora del centre al qui s'ha d'informar és la Policia.	0	1	0
2) En cas de maltractament lleu, el primer organisme fora del centre a qui s'ha d'informar són els Serveis Socials.	1	0	0
3) Solament s'ha de notificar un cas si des del centre estem segurs de que el menor està patint victimització.	0	1	0
4) En molts casos, la intervenció dels Serveis Socials no afavoreix el benestar del menor.	0	1	0
5) La notificació es realitza de forma anònima, si així es vol.	0	1	0
6) Una notificació posa en coneixement del cas a un jutge.	0	1	0
7) Si una sospita acaba no sent certa, la família té dret a demandar judicialment a l'informant.	0	1	0
8) Excessives notificacions causen ineficiència en les institucions que les reben (Serveis Socials, Policia, etc.)	0	1	0
9) La notificació és una acció voluntària: qui té sospites decideix si la fa o no.	0	1	0
10) Per a notificar oficialment és obligatori comptar amb l'acord del director/a del centre.	0	1	0